

ЩОЛОСЬ УКРАЇНИ

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 115 (1365) • Середа, 26 червня 1996 року • Ціна договірна

Олександр МОРОЗ:

МИ ПОВИННІ ПРОЙТИ ЦЕЙ ВАЖКИЙ ШЛЯХ ПРОТЯГОМ ТИЖНЯ

Верховна Рада продовжила розгляд проекту Конституції у другому читанні

Нолі депутат об'єднує пролетарів. У всіх країнах

Денне і вечірнє засідання 24 червня

Протягом пленарного дня, що почався реєстрацією 343 народних депутатів, а це давало можливість пильно провести друге читання проекту Конституції, Верховна Рада розглянула 10 його статей. Крім ст.13 щодо права власності, з якої депутати не ділилися згоди, не повністю ухвалено, а лише частину статті 18 про загальну логіку зовнішньополітичної діяльності.

Підтримку кваліфікованої більшості одержали статті про безпеку України, оборону держави. Голосували також усі проані до ТСК поправок. Доводячи, голова ТСК Михайло Сирота, давав роз'яснення колегам щодо позиції комісії з кожної поправки чи доповнення. З них видно, що Конституційна комісія кваліфіковано підійшла до їх розгляду і обговорення.

(Закінчення на 2-й стор.).

Пан Кучма в гостях у пана Квасневського

Президент України Леонід Кучма перебував з офіційним візитом у Республіці Польща. Він зустрівся з Президентом Республіки Польща Александром Квасневським, пізніше провів бесіду з Головою Ради міністрів Влодзімежем Цимоньцем, віце-маршалом Сенату А. Курчюком, маршалом Сейму Юзефом Зихом. Перебачено виступ Президента України на спільному засіданні послів і сенаторів Сейму. Леонід Кучма зустрінеться також з представниками польського бізнесу, активом української громади.

Відносини між двома державами розвиваються поступово, активно, і сьогодні можна висловити задоволення їх високим рівнем, вважає міністр закордонних справ Геннадій Удовенко. Візит Леоніда Кучми, безсумнівно, налясть нового імпульсу українсько-польським відносинам.

Налагодження зв'язків триває

Учора перший заступник Голови Верховної Ради України Олександр Ткаченко, голова Держтелерадіо України Зіновій Кулик та інші офіційні особи зустрілися з делегцією Ісламської Республіки Іран на чолі з головою радіо і телебачення Алі Ларіджані. Під час бесіди сторони торкнулися конституційного процесу, економічної, політичної ситуації в Україні. Перший заступник Голови ВР поінформував гостей про те, що десять років в інформаційному просторі країни Він, зокрема, наголосив на тому, що засоби масової інформації мають бути незалежними, і саме ці питання знайшли підтримку в більшості парламенту. Під час зустрічі наголошувалося, що на часі переходити до тісного співробітництва між країнами, у тому числі і до налагодження пільних відносин між Держтелерадіо України та радіо і телебаченням ІРІ. Так, за допомогою телерадіомих установ обох держав іранський та український народи мали б вичерпну інформацію про життя обох країн. Першими серйозними кроками в цьому напрямі могли б стати обміни телепрограмми, фільмами тощо.

Парламентська хроніка

Виробництво — на винос!

або Що відбувається з металобазою країни

Фахівці називають метал конструкторним матеріалом «української індустрії». За останніх три роки з України вивезено 635 тисяч тонн основної сировини цього матеріалу — відходів та брухту чорних металів. Експортні «апетити» діляк новоюдиного металобрухтового бізнесу зростають на очах. До грудня, якщо не контролювати, можуть перевищити 700 тисяч тонн щорічно. А це більш як 50 тисяч тонн щомісяця!

Вітчизняні підприємства здебільшого стоять. Робити, доведені безробітним до міської, доводити верстати і здавати як металобрухт за безцінь «доброничникам» — збирачам просто біля заводської брами. Ті, знай собі, спалюють коловий товар за кордон, годують чуже виробництво і наживають власний капітал.

До проблем металургії рідної країни, що ледве вживає на голодному паїтку, їй байкає. Не ти головні заводи. Підприємств несли за невисоким незалежно запровадженими економічними обмеженнями на експорт відходів та брухту чорних і кольорових металів. Побовують спеціальних актів, що готуються... До Кабінету, Мінагрому послідилися скарги, запити, запитання, а дехто навіть заговорив про галузеві реформи, опір розвитку вільної торгівлі, формування ринкової економіки. Чи це так? Спробуємо з'ясувати.

Товарищ! Что ты сделал?

Хто не посіє — не збиратиме

Жиня

(Закінчення на 3-й стор.).

Розпочалися живня в Білозерському, Голопристанському, Скадовському, Новотроїцькому, Генієському районах Херсонщини. Про врожайність говорити поки що зарано, перші намоли тримаються на позначці приблизно 20 центнерів зерня з гектара. Якщо врятувати ранню живню і необхідність зібрати врожай наших зернових на площі понад 500 тисяч гектарів, то зрозуміле напруження в господарствах. Зазначимо, що вперше без затримки забезпечує село паливним місцевий нафтопереробний завод. На початок живни він надав 4,5 тисячі тонн пального.

(Закінчення на 8-й стор.).

За Крим у складі України

Сьогодні у Симферополі відкривається III Курультай кримськотатарського народу

«Чого ж чекати від націоналістичного з'їзду кримських татар?» — з таким запитанням наш кореспондент звернувся до декількох літерів депортованого народу.

Ільям Умеров, віце-прем'єр уряду АРК

— Упевнений, що рішення Курультая сприятимуть стабілізації суспільно-політичної ситуації в Криму і в Україні в цілому. Незважаючи на те, що наша позиція завжди була незмінна і протиставляла небезпечним тенденціям, що пов'язані з так званим кримським сепаратизмом.

(Закінчення на 2-й стор.).

Виробництво — на вино!

або Що відбувається з металофондом країни

ПРО ТЕ, що Україна була економічно життєвою, знають всі. Про потужний металургійний потенціал республіки як основи машинобудування і зовнішній технічний показник промислового розвитку можна прочитати у будь-якому енциклопедичному словнику. Та й без словника імена наших великих-комбінатів «Азовсталь», «Запорізьсталь», «Криворізьсталь», «Донецький металургійний...» досі на слуху. Майже 40% основних видів металопродукції випускає Україна. Тож було б чим пишатися, на що сподіватися 1991 року.

Шопрова, технологічно під час випалювання, наприклад, сталі, металургійно залишає брухт чорних металів. В усюму світі сталевий цикл зорієнтовано на максимальне використання брухту, який у кілках різко дефіцитний за часом. Якщо з металів вилізати брухт, втрачений ланцюжок потімється від каменю до коксу, азоту, газу, електроенергії та інших сировинних та енергетичних ресурсів. Мало, що виробництво «стане в коніку», дорогий оточений прокат спробує потім продати хоч на зовнішньому, хоч на внутрішньому ринку. Словом, без брухту, як без води ні пруд, ні суди. А свої сировинні для цілювального заміщення металургійних потужностей в Україні не вистачало. Принаймні 3 млн тонн «чорного» брухту щороку завозили з інших республік.

(Початок на 1-й стор.).

Обвал за всіма правилами

1991 року звичайний механізм постачання порушився, потрібно було терміново його перебудувати. Перше і дуже правдиве було рішення про ліцензування вивезення брухту. Тобто замість того, як кордон брухт без спеціального дозволу ніхто не міг. Ліцензія на вивезення видавали лише держпідприємствам Воротмету. Суворо (щоб не піти на шкідливу вулицю брухту) визначили дозволів на вивезення кількості.

Наступного ладі слід було чекати і в загопалі країни. Та, хоч як швидко, обвал загопалі брухту чорних металів скорочувався на 25—35% щороку і 1995 року сягнути критичної межі, за якою — паралич виробництва.

Безперечно, для пояснення ситуації в міністерствах і відомствах вам назвуть досить вагомі, об'єктивні причини. Передусім — різке зменшення ресурсної бази. Металобрухт просто зник з території країни. Якщо нічого не виробляють, то й виходів немає. Машина та обладнання на заводах простоюють, тому і не зношуються. У зв'язку зі скороченням експортних ринків металопродукції, металопрокат іде на експорт, назад у вигляді металобрухту, зрозуміло, не повертається. Ну, а головне лихо — це неплатежі, взаємні борги. Металурги заборгували Воротмету 5 тринь хрб. Ті, в свою чергу, без об'ємних коштів не можуть розраховуватися зі здавачими металобрухту. Борг Воротмету становить майже 4 тринь хрб.

А здавачі хто? Переважно промислові підприємства. От і виходить: наша історія гарна й нова — починаймо її знову! Коло замкнулося.

Та, як виявилось, не надолго і не для всіх. Металоздавачі, вилучившись ухилилися угоди з контрибуції Воротмету, які заборгували, віддали зібраний брухт комерційним структурам. Ті, недовго думавши, знайшли платоспроможних клієнтів. За кордоном. В результаті всім залозили всі з тринь хрб. Та чи всі? За даними Державного митного комітету України, лише 1995 року на експорт було відвантажено брухту чорних металів вартістю 196,2 тисяч тонн на загальну суму 37,77 млн доларів. З цієї кількості підприємства Воротмету для розв'язання питань власного технічного переозброєння експортували 96,2 тисяч тонн. А що перепало виробничникам?

Для вітчизняного виробництва така послуга комерційних структур обернулася величезним прибутком. Невироблено більш як 350 тисяч тонн металопрокату, реалізація якого на

експорт дала б казні принаймні 75 млн доларів США. Та обо вгазали ні про що не замислювалися, або вираховували прибуток зовсім іншого роду ті, хто ще 1988 року скасував Положення про заготівлю та постачання брухту чорних та кольорових металів, потім нормативні акти уряду про економічні стимули та санкції за невиконання завдань зі здавання металобрухту. І, зрештою, взагалі виключив держзамовлення на здавання брухту чорних та кольорових металів.

За такими «правилами» і жила наша промисловість усі ці роки, підтримуваною розростом: ринок все вищується. Певне, сподівалися на ринкове благополуччя. 1995 року постановою Кабінету міністрів України було скасовано останній «стримувальний» документ — декрет того самого Кабінету про квотування та ліцензування експорту товарів та послуг.

До чого це призвело, читасмо в довідці Міністерства промисловості: «... почалися зловживання фірм різної форми власності стосовно цінотворення на виходи та брухт чорних металів, експортівних в Україні. Різниця в ціні одного товару становить від 25 до 650 доларів за тону, що завдає величезних збитків промисловості».

Та для підприємців саме цей промисел, побудований на різниці ціл, став просто-таки знахідкою. Закуповують металобрухт по 25, 50, 60 доларів за тону (за внутрішню ціною, підняти яку істотно не можна через погрозорозну ме-

талопродукції), а продають за кордоном за світовими цінами. Вигода велетенська!

Це не металобрухт, а металобум

Зорієнтувалися комерсантські миттєво. Три роки тому дуже метаброку було вивозити на експорт металопродукцію. Але тільки-но внутрішня ціна підвищилася до світової, інтерес до такого бізнесу було втрачено. Ставку зробили на металобрухт. І хто вистіг, піднятуся, особливо минулого року, не прогадав. Безконтрольність була шкідливою! Дійсно, просто біла воріт підприємств можна було поставити наміст і приймати за копійки, а ті, які за підшуку все, що вважалося робити масовою продукцією. Важко повірити, але на «Криворізькому» підприємстві продали частину обладнання, з титано-магнісного комбінату вивести покривлю... Прикладі — десятки, але трагічність моменту навіть не в цьому. Були випадки, коли люди буквально гинули за «метал». Зрівняли проводку під напругою, калічилися під перекинутими верстатами. Щого вже іще можна було не помічати.

Представники облдержадміністрацій, керівники підприємств влапили на сполох. Міністерство промисловості вийшло до Верховної Ради з пропозицією внести зміни до чинного законодавства, щоб загопалі, перероблення і продаж брухту провадилися за ліцензіями. Спільно з міністерством зовнішньоекономічних зв'язків і торгівлі було прийнято рішення про впровадження ліцензівних ціл на брухт чорних металів, який вивозиться за кордон.

Коментуючи ці заходи, перший заступник міністра промисловості Валентин Куліченко відзначив, що вони явно не користуються популярністю серед підприємців і викликали бурю протестів, але в інтересах країни, вітчизняних виробників треба було вийнятися на такі чисті економічні кроки. Адже мова не про те, щоб зменшити кількість організацій, зайнятих загопалі металобрухту. У Мінпрому, коли повернувшись до системи ліцензування, були вражені, скільки людей ніяк зайнялися загопалі і вивезенням металобрухту. Мізерні фірмочки по 5—6 людей, перестроюють статуї (богато жару це невароно), займаються в металобрухтовий бізнес. Але від того, як він провадиться, користі

країні поки що аж ніякої. Те, що робить Воротмет з допомогою відповідної техніки, дрібним компаніям не під силу. Але ліцензії видаються всім, хто звертається до ліцензійного комітету, очолююмого до речі, Валентином Куліченком. За його словами, відмовити в ліцензії комітет не має права. Однак в першу чергу намагається задовольнити заявки професіоналів — спеціалістів підприємств Воротмету, Укоопспілки, Воротресурсів. А новеньких, які не знають спеціфіки загопалі і перероблення брухту, але рухатися лише закупити-продати, змушують перш за все хоча б вичити марки металобрухту. От який собі ділець...

Але зате серйозні підприємці уже звикли до «умишлі», які торгують підібраними ліцензіями або прикрашують підприємні документами. Виготовлено фальшивки не на гербовому, а на значимому папері з чіткими печатками, але не з печатками, а з відбитками печаток, і на них підібраних, часто тих осіб, які у Мінпрому не працюють. Ось чому представникам місцевих адміністрацій комітет рекоме-ндує писати, видаючи самі ліцензійні документи, про випадки недобросовісної роботи або порушення ліцензійних положень відразу інформувати комітет. Тут провадиться перевірка, але не завжди. Спеціальний контрольний орган поки що немає, але необхідність створення його на часі. Розбазарювання металобрухту країні треба контролювати. Інакше саму країну недовзі успішно вивезуть і продадуть, керуючись гаслом: нашішо доброю пропаганді!

Ні, у доора вул, с і буде господар.

Мінпром попереджає...

Нещодавно вийшов Указ Президента «Про вивіз (експортне) мито на виходи і брухт чорних і кольорових металів». Визначено ставки мита від 30 до 50% митної вартості. В цьому документі є одне слово, погугу в Мінпрому: якщо не буде тієї шаленої рентабельності, що ле можливість безсвоєно обхаракти країну, акціях коментування вивезення металобумоу спале.

Хочеться вірити. Справи в промисловості дуже погані і безсерйозної законодавчої підтримки навряд чи їх можна виправити. Наша колор металургія в основному працює на вторинний сировині. Немає власних ні міді, ні цинку, нікелю. Розвинувшись запаси, але поки ще досконалих запасів, до яких ми до того, що не можемо виробити навіть мідного купоросу, немає сировини. Минулого року загопалі 35 тисяч тонн мідних сілавів, 15 тисяч тонн вивезено.

У Польщі за цівкіметра від кордону містяться приймаючі пункти, де залюбки беруть український метал. Але саме у цій країні заборонено вивезення сировини, алюмінію. Більшість іран, турбуючись про своїх виробників, підтримуючи вітчизняне виробництво, впроваджують експортно-імпортні санкції, вживає обмежувальні заходи. Це нормально, це звичайна річ і неспрогно послужить з розумними реформами.

Проект закону про металобрухт третій рік поспіль уже обговорюється, допрацьовується нашіш заходопадами. Остання редакція, вважають ініціатори закону — Міністерство промисловості, величезні відмінності від пропанованої раніше. Це дозволяє сподіватися, що до ролі ініціатив чимало в підприємницьких колах, а вже вони вміють відстоювати свої інтереси). Та прийняти закон все одно потрібно і якомога швидше. Іншого виходу немає.

Людмила МЕНДІЛІНА.

Славутицький ремонтно-механічний завод (Хмельницька область) не перший місце «ахматизм». Немає заважних частин до тракторів, немає чавуну і бронзи для плавлення. Простоюють плавильний і механічний цехи. А в Запорізькій, але постачальники чавуну, нічого отишого не чути. Заробітки на заводі мізерні, зате чорт на життя побив ас рекорди. Відоме «що робити?» звучить як анекдот попередньої доби. Так і кортить сказати: братися за розум!

Фото Сепіра КОВАЛЬЧУКА.

Соціальний аспект

Обберуть і підігріють...

ПОПРИ суботі, здалося б, заходи благодійних структур у місті йшли щодо надання регулярної виплати пенсій, перебіг у цей спроби — збігли моменти невідомі. Пронорівні, можна сказати, кітості боржників перед Пенсійним фондом.

На Одещині на початок травня загальна заборгованість сягнула майже 1,5 трільйона карбованців. Найбільшим боржником Чорноморське морське пароплавство (80 мільярдів карбованців цього року і в півтора рази більший торішній борг). У боржниках АТ

«Край», судноремонтний завод «Україна», а також аграрний сектор. Є сподівання, що з початком жовтня реалізація зерна неолімпіє село сподобається. А це буде з недоплатами бюджетних організацій, які складають левову частку загальної борги.

Як повідомляв начальник облуправління Пенсійного фонду України Аватолі Соловйов, вихід з цієї складної ситуації шукати. По-перше, заручившись підтримкою обласної адміністрації, всієї країни створюють неолімпіє, що нині становлять, якщо не зараховувати мінусів (яких нині боржники одержали відсоток), 520 мільярдів карбованців. По-друге, вивисують інші джерела поповнення фонду. І зрушення на краще такі помітні. За квітень з пенсіонерів області вже розрахувалися. С пенсіє, що за травень розрахуються наступного місяця. Ну а далі мріють увійти у належний ритм, аби пенсіонери одержували гроші на прожиття вже на початку місяця. Це вирішальною мірою залежати від того, як поведуться наступні квітень боржники та чи не з'являться нові.

Теорія ВОРОТНЮК. Очев.

По боргах — черговими паперовими заходами

ХАРКІВСЬКА обласна інспекція соціальної застави масової інформації з черговими заходами, запланованими на вихідні дні Закону України «Про невідкладні заходи щодо забезпечення своєчасної виплати зарплати пенсії, стипендії та інших соціальних виплат».

Пункт перший (а отже, найважливіший): «Організувати проведення нарад на яких довести до відома керівників підприємств, підприємств, підприємств України...» Навіщо, цікаво, коли документи опубліковано в пресі?

Пункт другий: «Проаналізувати стан забезпечення сплати податків та інших обов'язкових платежів...» А хіба достатньо вийти з підприємства, щоб отримати гроші? Начальники підприємств, всієї країни створюють неолімпіє, що нині становлять, якщо не зараховувати мінусів (яких нині боржники одержали відсоток), 520 мільярдів карбованців. По-друге, вивисують інші джерела поповнення фонду. І зрушення на краще такі помітні. За квітень з пенсіонерів області вже розрахувалися. С пенсіє, що за травень розрахуються наступного місяця. Ну а далі мріють увійти у належний ритм, аби пенсіонери одержували гроші на прожиття вже на початку місяця. Це вирішальною мірою залежати від того, як поведуться наступні квітень боржники та чи не з'являться нові.

Микола КОСІЙ. Харків.

кам науки, освіти, студентам, які, напевно, уже й забули, коли в останній раз одержували «на руки» гроші у державу платити? Начальники підприємств, всієї країни створюють неолімпіє, що нині становлять, якщо не зараховувати мінусів (яких нині боржники одержали відсоток), 520 мільярдів карбованців. По-друге, вивисують інші джерела поповнення фонду. І зрушення на краще такі помітні. За квітень з пенсіонерів області вже розрахувалися. С пенсіє, що за травень розрахуються наступного місяця. Ну а далі мріють увійти у належний ритм, аби пенсіонери одержували гроші на прожиття вже на початку місяця. Це вирішальною мірою залежати від того, як поведуться наступні квітень боржники та чи не з'являться нові.

Микола КОСІЙ. Харків.

Актуально!

Платимо за те, що маємо

ЯКЩО у з'являється з відсотком чи з інших причин ми залишаємо баснокартну ціну як на місяць, то за комунальні послуги платити не потрібно.

— Положення про те, що можна не платити за комунальні послуги, якщо з різних причин господарі залишають власну квартиру більш як на місяць, — відомо, що з доперибування часів, — сказала прес-секретар Української асоціації споживачів Ганна Хоменко. Протягом виступу, заміський лідер відпочинок, лікувати в лікарні, — ці та ряд інших причин є поважними, щоб наплатити на ім'я начальника свого будинку управління відповідну заставу в двох примірниках. Другий примірник документу, засвідчений підписом відповідальної посадової особи і печаткою, залишається у вас про всяк випадок.

За численних комунально-побутових негараздів не завжди. Вони відсутні цілком, то не так, як простіше ліфт, тижнями не вивозять з під'їзду сміття, на невизначений час припинили подачу гарячої води...

— Мешканці повинні боротися за свої права, а не обурюватися, сидючи на лавці чи в себе на кухні. І якщо місяцями немає гарячої води, то вас ніхто не змусить за неї платити. Проти комуністичної квартироуправління повинні поставити у кількості квартирників. Ось це суму за місяць поможеться на кількість мешканців, треба віддати від загальної суми квартирників. Треба пам'ятати, що в боротьбі за свої законні права на боці постраждалих від свавілля ЖЕКів мешканців стоїть Закон «Про захист прав споживачів», Державний комітет України у справах захисту прав споживачів і вишні асоціації.

— Сьогодні, за даними Міністерства, за комунальні послуги в Україні не сплачують кожний другий квартироунаймак. Багато хто має заборгованість за два місяці й більше.

— Це — поведінка нецивілізованого споживача. За ті послуги, які одержувати, треба розрахуватися вчасно. Інша річ, що підписувати квартиру треба тільки після того, коли з повною обсягом записок Закон про оплату праці. Бо сьогодні в більшості з нас мізерні зарплати й пенсії, до того ж їх не завжди вчасно видають. Але це вже тема іншої розмови.

Алла МОЙСОВНА (Київформ).

Народна медицина

Лікування без ліків

ЖИЛА собі в селі Жеребівка Одеської області, 37 років від роду. Господарка, працювала сільськогосподарською в сім'ї лікаря, доглядала за дитиною. Та рідном бачила, що нежиться. Звернулася до медиків. Оглядали, лікували, але хвороба не відступала. До того ж багато було виснаження. Останньою діагнозом. Нарешті, консулти одностайно дійшли висновку: у жінки рак легень четвертого ступеня з метастазами в печінку.

Так тривало понад два роки. Омого разу з публікації у пресі дізналася про народного цілителя з Києва Юрія Омельченка. Ось вони з доною приїхали до столиці й одразу попрямували до Паропару, де під спостереженням цілителя його північні пірляти у крижуну оповідали. Вона Трохимівна почувалася дуже кепсько, температура сяга-

ла 39 градусів. А коли представила Омельченку й запитала поради, він різко похитав у воду, і несподівано! Коли вийшла з лодяної купелі, відчувала явесь полегшення, хоч бач не зникав. Це було 1994 року.

Тоді й розпочався лікувальний процес за методом Юрія Омельченка, який тривав понад два роки, аж у рідному селі. І ось на запрошення Василя Майданюка, у якої хвороба аж рукою зніла, та її земляки Юрій Андрійович прибув у село Жеребівку.

Можна навести десятки і сотні прикладів того, як люди, які кучаються за порадами Юрія Омельченка, одужували й починали нове життя. Приїждів у усіх кінці України, слухають його лекції-бесіди, які відбуваються у кінотеатрі «Ювенте» на Подолі. Це не було випадком, коли б його метод завоював тим, хто звернувся у медичних препаратах.

У тому ж сила народного цілителя? Його метод ґрунтується на трьох «китах»: уживання у холодній воді, голодування та вживання трав'яного настою. Аліана зазначає, переконаний Омельченко, додати будь-якої турбулентії й перепони, щоб бути здоровим. Його метод випробування на багатьох хворобах, викликані й алімпіє, відповідним лікувальним заходами.

Григорій БАРТАНОВ, журналіст. На знімку: зустріч з Юрієм Омельченком, а з його пацієнткою Василіною Майданюк у селі Жеребівка на Одещині.

Фото автора.

Автомобілі: ціни пішли вгору

УЖГОРДАСЬКИЙ автомобільний завод бачають одним з найбільш швидких «виробників» Угорщини та Словаччини. А з кінця чотирьох років розрахувалися за свої борги на «виробників» автомобілів. Виробничі затрати на новий зникли, і ціна приблизно 15-20 відсотків вище за ціну виробництва. Це по-новому відноситься до усього автомобільного виробництва.

Після дебату в парламенті щодо акцизного збору та інших податків, значне життя на заводі сповнилося. Цим часом законірно падає. Скажімо, ще два тижні тому новеньку «Сому» модель 1987 року було потрібно за 7100 доларів. Після введення на автомобілі ВА3 акцизного збору в розмірі 53 відсотків ціна зросла до 10 800 доларів. Ціна нових машин вилінула вгору. Тепер за ту саму «Сому» модель просять уже 12 500 доларів і її асортимент подивався.

Стрибунок цін й на державні автомобілі. Так, за 1987 року випуску прося-

ли 3450 доларів, 1988 року — 3900, 1992 року — 4800. Дешеві «Іттерія». 11-річну модель можна одержати вже за 2900 доларів, «Молодіші» на вість рідко просять від 3900 до 4400. ВА3-2108 1989 року випуску коштує 4100, 1993 року — на тисячу дорожчий. Приблизно стільки «правлять» за шестирічну «девятку».

1900. Серед колишніх «виробників» — також «Москвич». Стартує ціна тримісячного — 3900. Є «Волги», поправда, старіші. «Двадцятитисячні» з 12-річним стажем тити на 2200 «зелених», аніе на 100 баксів менше просять за випуск 1979 року. Не бачи на базарі жодного знака нашого Славного АвтоЗАЗу — ні «Запорожця», ні «Таврію». Не бачи також жодного «Лілії» іноземного виробництва.

Широкий вибір іномарок. Преставлено майже всі відомі фірми. Престижний 10-річний «Мерседес» можна придбати вже за 4400 «зелених». «Форд» 1987 року — всього за 4 тисячі. «Аузі» того самого року випуску коштує «тільки» на всі 7 «кусієк». На рік молодіші «Фольксваген» оцінюються на 2 «кусієк» менше. За «Фіат» 1985 року просять 3950.

За той ціна на «дзель» «Вольво» 13-річного «Вольво»

поче одержати за нього 4800. Поруч стоїть «аналогічний» «Форд» 1989 року за 4100. А от за 10-річний «Фольксваген» сімдесять «Міубусів» вже коштують 7000. Найдорожчий ціна дини на ринку — «Нісан» «Прімера» 1992 року за який «праваний» 11,5 тисячі баксів.

Не вишло останнім часом на ринку і фантазичних автомобілів. Хоча інтерес до них є. Зокрема, шукали моделі Нижньогородського заводу (колишній Горьківський). Тут почали виникати осучаснені «Газелі». У тому числі з турбо-дизельним двигуном. Є дотухачі, є москвичі, вантажники, мікроавтобуси, суцільнометалеві «Газелі» тощо. Фірма має в Ужгороді (03112) 2-98-52. До речі, покупки можливі з перерахунами за карбованці, з 30-відсотковою оплатою. Господарства фірма може продати автомобілі в кредит за зери чи інші сплатопроцудування. Ціна імені від заводу. Бо автомобілі налідали з Росії в руках її боргу Угорщини.

Микола ГОРВАТ. Закарпатська область.

Базарний день (на 26.06)	Ціни на основні продукти харчування на ринках України						
	Яловичина	Свинина	Яйця (десяток)	Сметана	Сир жирний	Помідори	Огірки
Київ	250-300	250-400	100-120	250	220	250	120
Львів	500-550	550-600	120-130	350-400	200-250	250-300	120-180
Луганськ	280-350	300-400	100-110	600	250-300	180-240	120-150
Київський ринок	500-600	600-700	130	350-400	300-350	300	150

НОВА ГЕНЕРАЦІЯ ВИБИРАЄ...

Розмова про економіку з українським послом

МІЖ Україною і Польщею склалася особливий відносини. Ця держава підтримала нас під час вступу до Ради Європи, Центральноєвропейської ініціативи. Наші політичні діяльники разом з нашими колегами з економіки України до Зони вільної торгівлі країн Центральної Європи. Тому якщо проблеми і є, то лише в економічній галузі. Сьогодні ми співали по мові розмови з Послом в Україні Польщі Петром САРДЧУКОМ.

Торік товарооборот між нашими державами сягнув 1 млрд. доларів. На вашу думку, це багато чи мало?

— Можна і сказати, що певне покращення в двосторонніх економічних відносинах є, але, скажу відверто, ця цифра не адекватна ні Польщі, ні Україні. Не задовольняє нас і структура торгівлі, в якій переважають сировина й енергоносії. Ми продаємо [Польщі] залізну, сталеву, марганцеву руду, продукцію підприємств хімічної промисловості, у тому числі, напівфабрикати. А купуємо енергетичне і кохальне вугілля.

— Перепрошую, але нещодавно в Україні набув скандальний імпорт польського вугілля. Українські шахтарі вказують, що держава зловживає, не тримаючи належних вимог і виробляє, а не закуповує з-за корону. Ви вірите цьому?

— Я також вважаю, що правильно було захистити власного виробника, а не орієнтуватися лише на зовнішній ринок. Але помиркуємо разом. Україна перебуває в глибокій економічній і енергетичній кризі. А польське вугілля — мало не вдвічі дешевше, за українське, тому державні й приватні купувачі сають його. Ринковий ринок, хоча настав час подумати про реформу вугільної промисловості. До речі, кілька ро-

ків тому така сама проблема постає і перед Польщею, і реформа у цій країні вже триває.

За будь-яких умов, українське вугілля промисловість не може задовольнити своїх внутрішніх потреб, тому ми й заваля купуємо енергоносії за кордоном. І значно вигідніше доставляти їх із польської Польщі, ніж з російського Кузбасу. Хотіли б також наголосити, що не слід розглядати наше економічне співробітництво з Польщею тільки як торгівлю енергоносіями. Нині ми намагаємося його розширити. У Польщі є попит на українську продукцію машино-приладобудування. Щоб сприяти взаєморозумінню, розпочали переговори про створення спільних бізнесу.

— Переговорює? Випередив, Міністр фінансів Польщі Євген Клодмо під час приїзду до Києва говорив, ібні у Луцьку з дня на день має відкритися один такий банк?

— Мова йшла про відкриття у Луцьку філії Люблінського депозитно-кредитного банку. Вона мала б розпочати роботу ще в вересні, але відсутність домовленості Міністерства фінансів і Національного банку не дозволяють це зробити. Протицифривація вже готова, обладнання розставлено, штат сформовано, але бракує лише технічної згоди з боку України.

Розпочалися переговори про відкриття спільного виробництва. Незрозуміло, кому вигідно від того, що це процес взаємний. Адже створення спільних бізнесу може стати проблемою, адже виникнуть із взаєморозумінням. Нині ж ми намагаємося розуміти ситуацію. Інженери Шейдари і навіть Гонимові, гроші бачують по цілому світу, а так вони йшли в напрямку і завіз власної валюти. Не треба шукати валюту, посередників.

Також ми вважаємо, що економічні відносини могли б поглибитися завдяки створенню фінансово-промислової групи. Але й тут є певні проблеми. Пови Президент України любивав що іде спільні руху. Як тільки він перестав нагадувати про це подію, все замирилося. Нині ми маємо документи на першу так трансакцію. Сподіваємося, що наша «боротьба» закінчиться успішно.

— Економіка часто бачить попередні політики. Чи можна говорити, що Польща зацікавлена в вході України з економічної кризи, підключивши передачу за власну безпеку?

— Це сильна думка. У Польщі є незалежність поглядів і незалежність України. І чудово розумі-

ють забезпечити український суверенітет може тільки наша економіка. Українці це державу вже створили на собі, вона може собі дозволити допомогати сусідній і намагається це робити. Але з іншого боку, поляки передають і міжнародні цілі. Сьогодні єдиний ринок вже насичений. На Заході вийти не так легко, і тому бізнесмен звертають свої погляди на Схід. А найближчий сусід на Сході — Україна.

Ми зобов'язані цим скористатися, хоча наша інертність часто стоїть на заваді. Насаму приклад, торік була зустріч прем'єрів, під час якої прийняли рішення (закріплюючи розпорядженням Кабінету) про проведення у Польщі національної виставки «Україна-96». Ми думаємо, що зацікавлені в цьому поляки, футболіст до міністерства — це ж когось Кікуху коштує. Але на мене, немає бажання. Наприклад, в Об'єднаній Нації Євген Емільович, який був у Варшаві, провів три зустрічі з поляками.

Коан до владі у Польщі прийшов новий мейорат Александар Касневський, було запропоновано, що це має бути зміна своїх зовнішніх орієнтирів.

— Так, дехто вважає, що Україну принесуть у жертву інтересам російсько-польським відносинам. На щастя, цього не сталося. Бо і Александар Касневський, і його команда — люди нової генерації, з європейським мисленням, люди, для яких не має — інтерес свого народу, і як чудово розуміють вагу обох відносин і є сусідями. У тому числі й у України.

Розмову вела Наталя ФІЛІПЧУК. На фото: Надвиги в Польщі з Повномовним Послом України у Польщі Петром САРДЧУКОМ.

● Москва

Усе найкраще — до програми президента!

Президент Росії Борис Єльцин провів робочу зустріч з секретарем Ради безпеки і своїм помічником з національної безпеки Олександром Лебедем. Обговорювалися питання реформування апарату і плану роботи. Крім того, Борис Єльцин повідомив генералів, що денкі пологення з його передбаченої програми він виніс до своєї.

● Нью-Йорк

Прибалтика про НАТО: «Усі ми там будемо»

Президент США Білл Клінтон зустрівся у Нью-Йорку з президентами Литви, Латвії та Естонії, що там перебувають. Йшлося про підтримку суверенітету Балтійських держав, а також про розширення НАТО на схід. Підкреслювалося, що вступ до Північноатлантичного альянсу має зміцнити стабільність і безпеку його нових членів. Дієм раніше з главами Литви, Латвії та Естонії зустрівся президент Республіки Ірландія Роберт Доул — основний суперник Білла Клінтона на майбутніх осінніх президентських виборах. Він закликав до негайних рішень Балтійських держав вступити до НАТО.

● Ісламабад

Підвищуючи податки, уряд ризикує...

Рядями колючого дроту і шеретями озброєних солдат оточені державні заклади в Ісламабаді, Карачі та всіх інших великих містах Пакистану. Термінові заходи вжито у зв'язку із загальнонаціональним страйком, що проводиться проти наміру адміністрації прийняти рішення Бенарі Бхутто різко підвищити рівень податків з початку місяця.

● Пномпень

Живий і здоровий?

Спроставо повідомлення про смерть колишнього правителя Камбоджі Пол Пота, виникло в організації «Високий рівень» народу латиноамериканців 70-х років. Якійсь «полковник Артур», заступник командувача автономії «червоних кхмерів» у районі Пайліан на заході країни, заявив журналістам, що бачив Пол Пота живим і здоровим у березні цього року.

● Багдад

Усе готове, щоб торгувати

Грак заявив про готовність своїх комерційних портів, серйозно зруйнованих під час бойових дій 1990-91 років, працювати на експорт нафти. Про це повідомив міністр транспорту і комунікацій Муртада Ахмед Ахмед. Він підкреслює, що всі протримували для приїзду іранських танкерів в іракських портах Перської затоки закінчено.

За повідомленнями кореспондентів «У» та інформаційних агентств.

СПАСИБІ ПІДНІМУ УГРОЗВ. УГОРЦЬКА

Буде в нас гарант успіху

Україна може стати членом ГАТТ/СОТ протягом 1997 року. Це підтвердив під час візиту до Києва голландський комітет з питань приєднання нашої країни до цієї міжнародної організації торговельно-промислових зв'язків Євгенію посол Енді Столер.

Як зазначає пан Столер, під час зустрічі з урядовими й приватними, що мають вже відносно стійке законодавство, а це полегшить переговори з країнами-членами ГАТТ/СОТ та інвесторами. Порівняно з іншими претендентами на вступ ми, як з'ясувалося, навіть — у групі лідерів. Зокрема, значно випереджає Росію та країни Прибалтики, хоча вони й розпочали підготовочні процеси набавлення членства. Членство в ГАТТ/СОТ стане старшим полісом нашої держави, гарантією економічного успіху. Бо відносно до основних принципів цієї організації, до українських бізнесменів ставитимуться так само, як, прикладом, до американських чи до канадських, побачиваючи високі ціни. І грець закінченням комісії з питань приєднання України до ГАТТ/СОТ щодня відбулося в Женеві.

АЛЕ ПАНОТКА.

Навчальний рік невідля українська школа а столиці Угорщини розпочав у новому приміщенні. Про це в інтерв'ю кореспондентів «Голосу України» Людмила ФІШКО розповіла голова Товариства української культури в Угорщині пані Ярослав Хортяні.

Невідля школа функціонує вже два роки. Діти, чи мама або тато вихідці з України, вивчають рідну мову, літературу, історію, етнологію, народні пісні і навіть танці.

Але найбільша проблема була — приміщення для школи і для Товариства. Тож ще п'ять років тому звернулися до допомоги до міжурядової українсько-угорської комісії з питань забезпечення прав національних меншин. І ось наразі отримали спрощений подорожний: усе приміщення, де, крім невідля української школи, знаходиться Товариство, редакція нашої газети «Громада», а також бібліотека. До речі, фінансує школу та газету угорський уряд.

Наступним кроком стане українська телерадіоцентр в Будапешті, в програмі «Гондо».

На замітку: учні невідля української школи у Будапешті (у центрі — Ярослав Хортяні).

У Калгарі, на ярмарок

У НАС уже виробили стереотипи, що Україна може співробітничати у нафтовій сфері тільки з найближчими сусідами. Тому ніхто не хотів виходити за межі європейської.

Нещодавно велика група українців направилися до дадської Канади, щоб узяти участь у Нафтовому ярмарку, який відбувається раз на два роки у Калгарі, провінції Альберта. Цією візиту керував наш співголова і контакти як на рівні уряду, так і на рівні окремих

фірм. Кілька разів наша держава приймала канадських бізнесменів, що приїжджали, аби ознайомитися зі станом справ в українській нафтогазовій галузі. Кілька канадських фірм отримали ліцензії на створення спільних підприємств і розпочали виконання робіт, що стратегічно важливі для нашої держави.

Наша держава, звичайно, зацікавлена розширювати це співробітництво. З'явилася можливість обмінятися досвідом, розвинути за рахунок канадських фірм технології та устаткування.

Але й канадці — не аляструїсти. На думку експертів торговельно-вільної торгівлі Канади, потенціал українських природних родовищ та розвинена інфраструктура, відкривають для канадців великі перспективи. З'явилася можливість запровадити відкриті ярмарки у світі, справжній парад перших кроків сучасних нафтогазових технологій. Українські асегати матимуть змогу не тільки ознайомитися, а й виробити з них, що найбільш пристосовані до умов України.

НАТАЛІЯ РІЗНИК.

Чому б їм не «дихати» в діапазоні «діалогу любові»

РОТНГОМ миналих місяців у Закарпатті проходили заняття в школі, присвячені 350-річчю утворення Ужгородської єпархії. На торжества до обласного центру з Івано-Франківської області приїхав настоятель Івано-Франківської єпархії митрополит Іван (Палавко). Він у Закарпатті завідав школою, де далеким 1646 року започатковано цю школу, відбувалися святкова архієпископська літургія. З учасниками торжеств митрополит здійснив духовну подорож до музею-прадідів, конференц-зали єпархії. Торжества додали Мукачівської єпархії. Зіспівом посвячення Ужгородської богословської академії імені Т. Ротмистра.

Резником і пропагандистом став він укріпив в Святотроїцькому монастирі отці Василья і Миколая, при побудові Миколаївської церкви на початку XV століття (1415 р.) за наказом польського князя Тезея. Монахи цього монастиря виступали за релігійно-культурний центр усього Закарпаття. Тут отці закарпатські владичи, князі, бояри, шляхтичі, старші, що відтак став колиським багатим греко-католицьким шляхетським родом, який спирався на той чи зелений

Перші спроби запровадити унітарне будівництво списують Атанасій Купельський та Василь Тарасович. Але вони не увінчалися успіхом. Проте зародили звичку до усього до шогот давати односторонню Тарасовича Ієромонах Партеній Патріарх (Ростиславський), згодом старець (1648) в Києві, який був членом київського синоду. Саме з цього часу

Павло Супунілтов. Показує члена Політичного ЦК ВКП(б) і першого секретаря ЦК ВКП(б) України Хрушчова по плану, розробленому МГБ на випадок заворушень масовим, в гор. Києві були ужиті Рюмжа — глава греко-католицької церкви, активно співробітничали пресописи католиків-католиків к прадваторів.

зменшило число української духовності в Ужгородщині та Закарпатті (нині Словаччина) до війни з Румунською Церквою. 20, 24 квітня 1646 року в оток Ужгородського замку під час війни ввійшли війська, які мали скалати перед єпископом католицьким єпископом Якушем члени вірменської і підписалися під «Сповіданням віри». Ця подія увійшла в історію як «атака убогих у Септокрі» (нині Словаччина). Неприятні події, які відбулися в місті, нагадали про себе в 1949 році у вигляді пам'ятки на стіні в ГКІК. Справжнє відродження греко-католицької церкви в Закарпатті стало можливе з проголошення незалежності України. Нині в регіоні діють 254 греко-католицьких парафій, 10 кафедральних соборів, ведеється будівництво 25 греко-католицьких храмів. Найбільш достатньо розвинутою є духовна академія імені І. Рокоса, де нині навчаються понад 100 осіб. Найбільш розвинутою є духовна академія імені І. Рокоса, де нині навчаються понад 100 осіб. Найбільш розвинутою є духовна академія імені І. Рокоса, де нині навчаються понад 100 осіб.

ніх — одна з головних проблем старій. Адже сьогодні загалом 254 громади обслуговують лише 138 священників. Серйозні ускладнення виникають і з поверненням греко-католиків відібраних у них храмів. Не у всіх населених пунктах області вірних двох конфесій погоджуються на чергове богослужіння. Прикрий інцидент на цьому ґрунті виник перед Великодніми святами у с. В. Лазі Ужгородського району, де між представниками двох громад — греко-католицької та православної — виникла бійка, внаслідок якої священник першої о. Михайло потрапив до лікарні.

Місцеві державні влади не виступають за надання можливостей для своєчасного регулювання міжконфесійних конфліктів. Більше того, частину ігнорують вимоги Закону про свободу віросповідання і релігій, організації, керуючі замість його давно скасованими роз'ясненнями. Це призвело до того, що у секретаріаті Комісії з питань культури і духовності не було жодного роз'яснення, наприклад, чи стосуються скарги та звая, які тут називають «вплавками сім'ї». У зв'язку з цим в Закарпатті побувала група депутатів ВР на чолі з головою закарпатської комісії, членом Президії Верховної Ради України. Ознайомившись з станом справ на місцях, органом місцевої влади рекомендовано у стилістичному усунути недовільні. Насамперед, стосовно початково

Прийшло, що у 27 тисясних громадах України відсутня будь-яка форма богослужіння (у 819-ти). Але є такі села, приміром у Равицькому, Перечинському, Волощанському районах, де православні громади нехтують рекомендаціями стосовно почергового богослужіння. Хоча ця вигода є нормою не лише нашої держави, а й всього християнства. Зрозуміло, що племінного засідання Міжнародної змішаної комісії з питань теологічного діалогу, що відбулося 1993 року в місті Баламадан (Ліван), і в якому брали участь усі релігійні центри світу в тому числі Константинопольський Патріархат, Ватикан, Московський Патріархат, не було жодних канонічних перешкод в почерговому богослужінні не існує. Але, лише був добра воля.

виконувати закони. І Божі, і державні.

На Іллі, окремі впрли та їх
душастири, насамперед пра-
вославний конфесії, робити що-
го не поспішати, не шукати по-
шляхів до мирного діалогу, ро-
зумних компромісів. Часом, на-
малу кажучи, незрозуміло ве-
дуть себе і прихильники ГКП.
Більше того, немає єдності і в
самій греко-католицькій стар-
шині. Частина її на чолі з міні-
стром, спокійним обиданієм
світлицю Семедом, обиданієм
«сюр» себе, прямого статусу
холоду на востокський столицю.
Інша частина прагне єдності з
УКГП.

[illegible]

Патріологін Павло П. стверджує: «Церква Христова діхась двома дегеннями Католицької та Православної церков. Католицька віра за ієнавністі до православних нас не спасє. Разом з тим, екуменічність зусилля церков-сестер, що беруть свій початок у діалогі й молитві за єдність, не означають ні вхождення однієї церкви в іншу, ні їхнє об'єднання, а означають співіснування у правді й любові».

Прислухаймося до слів мудрої людини...

Микола ГОРВАТ.
Закарпатська область.

Спор

На обрії — Євроліга

—А в яких змаганнях збирається виступати? — запитав толовник тренера клубу Олександра Сеукайда.

— Наш «дорогий» земляк, президент Російської федерації хокею Валентин Сич так розділив свого: МХЛ припинив існування. Відтепер росіяни без ізоляційних команд проведуть свій національний змагання. Ми, гратиємо у Східно-Європейській лізі. На жаль, ширини суперниками будуть команди кількох держав: Білорусі («Тівалі» та ШВСМ (Мінськ)), «Полімер» (Новополює), «Хімік» (Гродно), Латвії (ризькі «Альянс» та «Юніорс»), Литви («Енергія», Електрніай). Польщі (олімпійська збірна) та київська «Крилатий».

— Якщо можна, розкажіть докладніше про ці змагання.

— Стартуємо в них 14-15 вересня натчами в Києві з нашими земляками з «Крижаники». Турнір відбудеться в чотири кола й завершиться в березні. Вісім найкращих у «плеіоф» (серії до двох перемог) визначать найсильнішого.

—Олександр Юрійовичу, нещодавно в Києві побував президент Всесвітньої федерації хокею (ІХФ) Рене Фазель. Що привело його в наші краї?

— Метазвідомство — ознайомлення із зрештою, на якій в групі відбувається чемпіонат світу серед юніорів групи В. Пан Фазель і особа, якої його супроводжує, вичисляють ситуацію на хокеї України. І після цього виникає чек на 20 тисяч швейцарських франків на допомогу піднятих командам. Окрім того, обговорювали питання про можливість входження «Сокола» за наступного сезону до Євроліги. Маємо всі підстави претендувати на місце там. Ажdale для цього є всі належні умови — напад спорту на 7000 місць, розвинути інфраструктуру, зокрема, міжнародний аеропорт. Звісно, довголося в майбутнє з оптимізмом. Гадаю, що Євроліга — знягання значно цікавіше і престижніше, ніж чемпіонат МХЛ.

—А матеріальні можливості у вас відповідають високим аймагам?

—Сказати, що ми багаті й не думаємо про

кошти, — означає дукати. Тагітас з найкращими російськими клубами, які платили гравцям по дві тисячі доларів на місяць (Імхоф насперем спокуються наших найвидатніших вояків), ми поки що не можемо. Але час іде, і, сподіваюсь, що неодмінно містине стається на юг. Президент нашого клубу Сергій Старинцев вже перемовин з кількома компаніями, які можуть стати спонсором клубу. Ми будемо прийняти нормальний закон про рекрецію, то наш доброту може зрости різноче. І тоді не емігруватимуть українські хокеїсти до зарубіжних команд. Окремо скажу про мініспрофуду (голова Микола Перес) і міністра профспілку sportive товариство «Україна» (голова Євген Бобовик), які нас дуже підтримують, вважали на себе фінансування на

—А які втрати і надбавня «Соколов»?

—Воротаря Карпенка викликали до тренувального табору клубу НХЛ «Анехайм», Овчинников збирається до Німеччини, Гаркуша

— до Никого Новгорода, Підурзького та Кирпук — до Томси. Ніколас поїхав до Нижньокамська, туди ж збирається і Стеннішев. Повернувшись до «Сокола» з казанського «Ак Барса» Подковников та Бобровников. Можливо, що в нашому складі з'являться досвідчені нападальці — Ботвінко та Василенко, які погнали за кордоном. Прізвище, що продовжить виступати за клуб наш славний ветеран Юрій Шундуров. Є поповнення з вихovanців клубної ДЮСШ 1977-1979 років народження. Іх — 25 чоловік, і всі вони, до речі, отримують stipendii від спортокомітету. Це дуже істотна матеріальна допомога і водночас гарантія, що ці здібні юнаки не поїдуть шукати десь кращої долі.

— Діти змагалися, окрім названих, в календарі «Сокера»?

— З 18 по 24 серпня в Києві відбудеться міжнародний турнір на честь річниці незалежності України. Ми запросили московський «Спартак» і челябінський «Трактор», збірні Польщі та Білорусі. Змагатимемося й у Кубку чемпіонів, чвертьфінал якого відбудеться в польському місті Новий Тарг. Учасників місцевий клуб, «Соул», «Енергія» (Літва) і команди з Ізраїлю. Два найсильніших прожовдять виступи на наступному етапі. Маємо перспективи на подорож до США, де плануємо зустрітись з університетськими командами та фанклубами. Ось так колючою поїздом поїхати плавати.

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.
Футбол. Кубок УЄФА-Інтертото. «Базель» (Швейцарія) — «Шахтар» (Україна, Донецьк). 2:2. 1:0 Цуфф, 12, 1:1 Остахов, 22; 1:2 П'ятенко, 56, 2:2 Якін, 80. «Аталаура» (Білорусь, Мінськ) — «Ротор» (Росія, Волгоград). 0:4.

Чи є кордони Києва?

Глобалізація довела нашу столицю до великих шкод

По-перше, скажемо про поширення території Кисва на низькі за рельєфом хліборобські поля. Традиційно територіями для забудови сіл і міст є мальовничі, але неспридаті для землеробства круті схили, кручі, тераси берегів річок, ярів, балок, улоговин. І таких територій поки що на правому березі Дніпра вистачає.

Мабуть, пора нам усвідомити, що земля — скарбниця і її треба цінувати й найбільш доцільно використовувати для вирощування хліба, а вже потім — для забудови, пам'яток, — що місто чи селище треба будувати не завжди там, де хочеться, а лише там, де можна.

Упевнений, що настав час вийти із цього становища і вголос заявити: «Кінець глобалізації Києва!». Всіх бажаючих в ньому не поселиш. А масштаб-

ну масову забудову слід припинити, обмежившись обсягами, що відповідають природному приросту його корінного населення. А на далі у подібних за рельєфом до київського мальовничих Ржищеві та Каєсві формувати сучасніша споруди.

Перекоси в містобудуванні виразно помітні і в обласних центрах. Архітектуру України необхідно докорінно відроджувати, тому нині пріоритетною в роботі Української академії архітектури стає робота над розвитком національної архітектурної мистецької і технічної культури.

Держбуд, а пізніше — утворене з нього Міністерство будівництва і архітектури займа-

лися в основному керівництвом. І галузь довели до ручки — вкрай спрощеної будівельної структури, втраті художніх архітектурних форм — тощо.

Уряд України усвідомив античну мудрість: хто — архі(старший), а хто — тектор — (будівельник), і переставив коня, який стояв за возом, наперед його. На початку 1994 року Мінібудархітектури було реорганізовано в Державний комітет (але чому комітет, а не міністерство?) містобудування і архітектури.

Та за цей час його вплив на архітектуру України іспомітний. То Москва спрямовувала її в бік «інтернаціоналізації», то тепер «риноквики» спрямували її в бік сучасного модерну.

і раніше, продовжує безтактно топтати іноземна фірма «Ма-

А торгові приміщення центру перебудовуються іншими фірмами на свій смак і потреби. І як архітектура, так і висівки — все іноземне, і не знаєш по місту якої країни йдеш — Ефіопії чи Португалії?

Чинівники Управління головного архітектора столиці, певно, думають, що це краще за «хрущовизовану» архітектуру. Може, і так, але не краще за справжні національні традиції в архітектурі.

Мабуть, пора Держкоммісбударху за допомогою Академії архітектури кинути рятівний круг архітектурі і захистити її від чиновного антиукраїнства.

Степан КОВАЛЕНКО,
академік.

26 червня 1996 року. № 115 (1365)

У номер

Виставки

Жинива

• Фастів

Є свая — буде й світло у вікні

Минулої суботи у Фастові Київської області почали зводити 143-квартирний будинок житло-будівельного кооперативу «Доли Чорнобиль». Згодом там мешкатимуть ліквідатори аварії на ЧАЕС першої та другої категорії, переселенці із зон забруднення та учасники війни в Афганістані, які перебувають на квартирній підставі при місцевій конкомі та на підприємстві міста.

На урочисте відкриття об'єкта було запрошено урядовців, народних депутатів, представників державних відомств та організацій і, звичайно ж, майбутніх мешканців будинку. Серед гостей були мер Фастова В.Тимофєв, народні депутати України І.Кірюха та В.Шевченко, заступник начальника Віптерівського ДБК Б.Ринчиук, голова «Фастівреалбудівесту» М.Магомедов.

У промовах на будівельному майдакчику зазначалося, що спорудження такого будинку для міста не випадкове. Адже 194 фастиці брали участь у ліквідації наслідків аварії 89 з них стали інвалідами І та ІІ груп. Багато хто з цих людей потребує квартири.

Після виступів, невеличкого концерту самодіяльних артистів, перерізання стрічки та освячення місця будови всі присутні стали садками замишати першої сая, що символізувала початок добрих справ.

• Дніпропетровськ

Ветерани вимагають суду

Тут створено Союз ветеранів незалежної України, повідомляє агентство «Рух-прес». Організація ставить за мету соціальний захист громадян похилого віку, розвиток контактів з іншими ветеранськими організаціями України. Союз ветеранів незалежної України має намір також домогтися проведення міжнародного суду над КРИП-КІУ «за організацію геноциду проти українського народу в 1921—1922, 1932—1933 і 1947 роках».

• Херсон

3 Захових на «Заховуку»

Уперше у Каховці відбулася урочистість прощання групи юнаків на службу до Вієтнамсько-Морських сил України. Служитимуть вони на ракетному катері «Каховка».

Представники алади, побувавши на кораблі, уклали відповідну угоду про шефську допомогу квіборцям. Уже забрано товарів і продовольчих продуктів для моряків на сотні мільйона карбованців.

Який він, «Хліб-96»?

У КРАЇНА здавна вважалася державою хлібної. Крім десятків вітчизняних підприємств, які займаються і випалюванням хліба і виробництвом устаткування для його збирання під дахом одного з найбільших Національного державного центру, щоб не розсіюватися: це не порок з, нехороших, нисниця — в засіках, а бороща — в коморі.

Загалом, якщо брати до уваги і закордонних умільців, що виготовляють «думаний зі скоринкою», презентувати свою продукцію на виставці-ярмарку «Хліб-96» до Києва з'їхалися

представники більш як 50 виробників.

Особливу увагу привертають устаткування, що забезпечує виробничий процес на всіх етапах: від обробки та збереження зерно, помелу борошна до виготовлення готової продукції — хлібобулочних та макаронних виробів.

А оцінюють потенційні покупці можливість сучасної техніки, розрахованої не лише для великих підприємств, а й для малої приватної хлібопекарні, просто — покупцями думаною іспити.

Валерій ДРУЖЕНКО.

Хто не посіє — не збиратиме

(Початок на 1-й стор.)

А тим часом у Покровському районі Дніпропетровської області колективне сільськогосподарство «Аруба» згодом запланувало не менше як двісті тонн сіна. Покровці покладали на мету наближ до року понад 20 тисяч тонн сіна, в тому числі з природних луків. І це, як бачили, не тільки в сільськогосподарстві, а й в інших сферах. Як бачили, не тільки в сільськогосподарстві, а й в інших сферах. Як бачили, не тільки в сільськогосподарстві, а й в інших сферах.

Гірше нікуди

Так оцінюють використання поливних земель на Херсонщині

Мал. Геннадія СВІТХОВА.

ІЗ ДВАХ мільйонів гектарів зрошуваних земель України 475 тисяч, або 1/4 частини, припадає на Херсонську область. Незважаючи на постійні розмови про загрозу посухам культиви від посух, херсонці зростають занепокоєні. З цих фактом зіткнувся найближ керівник області Юрій КАРАСИК.

Днями річ: прячучи агроарми шлахом, керівники області били про проведення семінара, на яких нібишій ними та на внісні обговорювалися стратегія і тактика одержання високих урожаїв. З усіх куточків області з'їжджалися в район господарів, представники алади, начальники різних служб — тільки безпачу спалено автомашинками тонни! Але, як свідчать практика, турботи про ефективне використання земель полівків теж нерідко закінчуються лише розмовами. Поговорили, наса-

Безгосподарність

рили пальчиком — і роз'їхалися. Секретаря заводу, провідника, казавши, ніхтошій м'який нині стіль керівництва агропромислового комплексу. Коштиний голова адміністрації В.Жолубов продемонстрував далеко не космічні швидкості у тербованні економіки, посперхо втручався у агроінженіри, а його команда реню «підприємств» малочисленнішого поволідріє.

Відказав, кошти немає, треба поквитатися. І що ж? Із наявних 6332 цупульських машин у середині червня працювало всього 1300, причому вночі 600—800. Залишилися працівниками понад 20 000 зрошуваних гектарів у тих районах, які до цього часу вважалися чомусь благополучними. В усякому разі з боку обласних керівників до того райадміністрації особливих зауважень не було.

Тепер сумно констатують: зрошувані гектари Херсонщини перетворилися на ботани. Виявля застатки: чому про елементарні реформи ліше тоді, коли прислани з Києва нового керівника?

Іван КАЛІНИЧЕНКО.
Херсонська область.

Проблема

Малих — ще мало, великих — уже забагато

ТОРІК у КСР і Трайні Сумського району з'явився цех з виробництва твердого сиру. Встановили тут сучасне імпантне обладнання, отримали голландську технологію і почали випускати фірмовий товар, який і назвали «Першотрабальний».

Ця продукція за смаком і за ціною — поза конкуренцією у сумських магазинах. Дешиду вивозять за межі області, зокрема у Харків, Київ, Славгородський. Нещодавно господарство приєднало ще один цехний цех, де встановили нові устаткування і нині виробляє шматки тонну сиру.

В усіх районах є такі приклади організації переробки сільськогосподарської продукції. Проте вони, як свідчать статистика, ще не роблять погоди на продовольчому ринку області. На майже півтисячі КСР при-

падає лише 13 аласних підприємств з переробки молока, 20 — м'яса, 5 — овочів. Зважаючи на фінансову скруту переважної більшості вчорашніх колгоспників, малоїмощно, що мала переробки, припадає у дбайливій роки, набуду м'яса. Майже не спостерігається ділової активності у всіх галузях і приватного капіталу.

Одне слово, традиційні монополії — довдавана державні комбінати, фабрики та заводи — «пралати бал» і сьогодні. Але це вже

не дає їм, як було колись, гарантований вихід продукції зобов'язання сировиною і стабільної роботи. Загалом потужності спеціалізованих підприємств переробки галузі використовуються сьогодні лише на половину. Завжди, що за останні роки істотно знизилася продуктивність полів і ферм. З другого боку, чесь планово-примусових за'явків між виробництвом і переробкою відійшли у минуле, втрачених нині можуть виробити, як краще, вигідніше розпорядитися своїм товаром: віддати у своєму районі чи вивезти в інший або навіть за межі області. Варіанти рішеня диктуються, передусім, економічними інтересами, тому такі підприємства, як Північнодніпровський або Ве-

лікозаводський, де м'якоти якісніший вихід продукції сировини, в сезон працюють з максимальним завантаженням. Водночас ряд інших підприємств ледь живіть на «голодному паїку», а деяким реально загрожує перспектива закриття.

Так, доведеться вдатися до непопулярних заходів, — казав начальник облсільгоспуправління Олександр Паренко. — Адже з часом заводів, які самі себе утримувати не спроможні. Тож орієнтуємося на технічне перенесення крапних підприємств, що уклали угоди з зарубіжними партнерами. Законовик, як завжди, у грошак — потрібні великі трільйони. Але тут ми хочі з'ясувати, як і як миємо розв'язати. Як бачи,

наприклад, з переробкою солоної і плодів? Розв'язати цей напрям, важливо, належить на рівні державної політики, оскільки мова йде про певну альтернативу імпорту бавовни, сировини для вітчизняної легкої промисловості. У суцільній Росії, до речі, цій галузі створили режим найбільшого сприяння, у тому числі через підготування кредитування. В Україні поки що таких підходів не видно. І хоча ми маємо аласну регіональну програму «Львів і конопли», в рамках якої намагаємося утримати спеціалізовані заводи і господарства, хоча б на рівні виживання, потужності проблем не менше з'являються.

Віталій МАКЮТЕНКО.
Сумська область.

ГОЛОС УКРАЇНИ

Засновник — Верховна Рада України.
Видавець — Президія Верховної України.
252019, м. Київ-47,
вул. Гуржеська, 5.
Газета виходить
з 1 січня 1991 року.

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.
Редактори: О. БІЛИЙ (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (заст. головного редактора), В. ЖЕНКЕРА, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДІЛА (заст. головного редактора).

Адреса редакції:
252047, Київ-47,
вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОН: дні дозвон — 441-88-23, телефакс — 22-72-74;
дні реєстрації — 441-88-24, телефакс — 441-88-22;
• Рубрику не поштовимо.
• Ілюстрації з читачами — тільки на сторінках газети.

Сайдовито про реєстрацію періодичного друкованого видання

КВ № 1 від 26.05.1994 р.

• За зміст та достовірність інформації у рекламних повідомленнях відповідальність нести рекламодателі.
• Редакція не замишді публікувати аноніми публікації.
• За точність викладення фактів відповідальність нести автор.

Газета виходить з разів на тиждень (крім неділі і пошків) українською і російською мовами.
Видання 4895 з 4895
Тираж 344041.

Комбінат друку видавництва «Прес Україна»
252047, Київ-47,
проспект Перемоги, 50.
Видання 4895 з 4895
Зам. 0311115.